

"א גליציאנער שטיקל תורה..."

בו 'בואו עניינים שונים על סדר פרשיות התורה
בהגונו גדולי הדורות מאורי גליציה
כולם אהובים כולם ברורים
להרש ולהעמיק בדת נפש משיבת מתן נהליאל

פרשת פנחס || גיליון ב"ר

אשר יוציאם ואשר יביאם.

נראה לפי הידוע דברי האלשיך הק' ז"ל [בתורת משה על תהילים ד', ו'] בהא דאמרו חז"ל [אבות ג' י"ז] 'אם אין קמח אין תורה' כו', אשר זו היא טענת הקדוש ברוך הוא עם ישראל, שהקדוש ברוך הוא אומר 'אם אין תורה אין קמח', שמקודם ילמדו תורה ואחר כך ישפיע להם פרנסה, וישראל טוענים 'אם אין קמח אין תורה', שמקודם ישפיע להם פרנסה ואחר כך ילמדו תורה, כי אי אפשר ללמוד תורה מתוך דוחק.

והנה הצדיקים צריכים לעבוד עבור ישראל שהקדוש ברוך הוא ישפיע להם מקודם פרנסה, כדכתיב [דברים ל"ג, י"ח] 'שמח זבולן בצאתך' מקודם, ואחר כך 'וישכר באהליך', כי יששכר היה לומד תורה על ידי שהיה זבולן מחזיק אותו בפרנסתו, שיוכל לישב באהלה של תורה.

וזהו שביקש משה רבינו ע"ה מהשי"ת, שימנה להם איש כזה 'אשר יוציאם ואשר יביאם', היינו שישפיע להם מקודם פרנסה ואחר כך על ידי זה יוכלו ללמוד, כי 'יוציאם' מכונה לפרנסה, כמו שכתוב 'שמח זבולן בצאתך', שהוא יציאה עבור הפרנסה, 'ואשר יביאם', שיבואו לפנים לישב באהלה של תורה, ועל כן כתוב מקודם 'אשר יוציאם' ואחר כך 'ואשר יביאם', והוא כנ"ל אשר מקודם ישפיע פרנסה, כדי שעל ידי זה יוכלו לישב באהלה של תורה.

ספה"ק עטרת ישועה עה"ת לגאה"ק רבי יהושע הורוויץ אבד"ק דז'יקובי

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי וגו'.

ועל זה איתא במדרש רבה – 'בדין הוא שיטול שכרו', וכבר נשתברו קולמסין בפירוש מאמר המדרש הזה, וכל המפרשים הבינו דתיבת 'שכרו' הולך על פנחס שיטול שכר שלו. אבל לפענ"ד לא כן הוא אלא תיבת 'שכרו' הולך על זמרי, פירוש שיטול פנחס שכרו של זמרי על דרך מה דאיתא בש"ס חגיגה דף ט"ו. – 'זכה נוטל חלקו וחלק חברו בגן עדן, אמר רב משרשיא, מאי קראה, גבי צדיקים כתיב [ישעיה ס"א] לכן בארצם משנה ירשו וגו', וגבי רשעים כתיב [ירמיה י"ז] ומשנה שברים שברים'.

ובזה מדוקדק מה שנאמר 'לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום', דמילת 'לכן' קצת קושי הבנה, ונדחק האבן עזרא לפרשו שלא ירא פנחס מאחי זמרי, ע"ש, וגם הרמב"ן ז"ל עמד על הלשון מה שנאמר 'והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם', ולאחר נאמר 'כהונת עולם' ולא נאמר ברית ע"ש, אבל על פי דרך זה הכל כמין חומר, דהנה בסנהדרין דף פ"ב: איתא דזמרי בן סלוא יש לו חמשה שמות, 'זמרי' על שנעשה כביצה המוזרת כו', ומה שמו שלומיאל בן צורישידי ע"ש. ותיבת שלומיאל הוא אותיות 'שלום' בצירוף שם א-ל, ואחר שהרג פנחס לזמרי וקינא קנאת ה' צבאות, אמר הקדוש ברוך הוא שפנחס יטול חלק של זמרי, והשלום שהיה לזמרי יטול פנחס, ועל זה שפיר נופל הלשון 'לכן', כמו שאמר ישעיה בלשון 'לכן בארצם משנה ירשו', ולהכי שפיר נכון מה שנאמר 'ברית כהונת עולם', שכן נאמר בישעיה שם – 'כי אני ה' אוהב משפט ונתתי פעולתם באמת וברית עולם אכרות להם', הרי מפורש שבזה שיטול חלק חברו נאמר 'ברית עולם', ושפיר עולה הכל על נכון.

ועל פי זה מיושב מה שנאמר 'ושם איש ישראל המוכה זמרי בן סלוא', אחר שאמר הקדוש ברוך הוא למשה כי הוא נותן לפנחס את בריתו שלום, ולכאורה אין כאן מקומו, אלא היה צריך לכתוב זה תיכף בהריגתו של זמרי, ולפי האמור יש לבאר דבאמת מקודם היה שמו 'שלומיאל בן צורישידי', אלא אחר שאמר הקדוש ברוך הוא שפנחס יטול ברית שלום, ניטל מזמרי שם 'שלומיאל', ונקרא 'זמרי בן סלוא', על כן כתוב זה אחר זה.

¹ זה כתוב שם באות כ', ועיין לעיל מיניה באריכות נפלאה באות ט"ו אשר האריך באופן נפלא לבאר המסורה דג"פ 'הכה', אשר הכה את המדינית, הכה אפרים דהושע, והוכה כעשב ויבש ליבי דבתהילים, שהצדיק יקח את השפעות צרור הכסף המופשע לרשעי הדור, וייקחם וישפיעם אל בני ישראל, ויזכר מחשבתם שיתנהגו עם העשירות בדרך ה', ופירש 'רבי מכבד עשירים', שהיה מכבד ומנקה אותם שלא יבואו ח"ו לכפור בדתה"ק ע"י ריבוי העושה, ע"ש ותמצא נחת.

ועיין רש"י ז"ל שהרגיש בזה וכתב שני טעמים, וכן הוא במדרש רבה, אבל לשני הטעמים היה צריך לכתוב אחר הפסוק 'תחת אשר קינא כו' לכן אמור', ולא להפסיק בינתיים עם הפסוק 'לכן אמור', ולפי האמור מדוקדק היטב. ספר מוקדם ומאוחר בתורה לגאה"ג רבי אריה לייב ברוידא אב"ד לבוב

והיתה לו ולזרעו אחריו.

בירושלמי סוף פרק ט' דסנהדרין – 'בקשו לנדות את פנחס וקפצה עליו רוח הקודש ואמרה – והיתה לו ולזרעו אחריו וגו', – והוא תמוה, מדוע רצו לנדותו, דהא לא הורה הלכה במקום רבו כיון דנתעלמה הלכה ממושה רבינו ע"ה, ומשה בעצמו ציוהו ואמר 'קריינא דאיגרתא איהו להוי פרוונקא, ועיין בספר נחלת יעקב ואבני שהם בזה.

ונראה לפרש על פי מה שכתבו בסנהדרין פ"ב. – 'ויפלל, שעשה פלילות עם קונו, שבא וחבטן לפני המקום ואמר, על אלו יהרגו כ"ד אלף, ובתענית י"ט: ברש"י והגהות הב"ח בהא דאלמאל חוני אתה גוזרני עליך נידוי, ופירש, משום דהטיח דברים כלפי מעלה, ובאמת שצריך עיון משם דף כ"ג. דבגמרא שם משמע דמטעם אחר הוא, ע"ש, אבל יעו"ש בדף כ"ד: שם וברש"י ד"ה בסכיני, מהא דחולין קל"ג. דרבא נזיף הוי מטעם דמטרח קמי שמיא אף שהיה לקדש שם שמים, ולזה רצו לנדות את פנחס עד שקפצה רוח הקודש והודיעה שהוא כבן המתחטא לפני אביו.

ובזה יש לבאר גם מה שכתוב בסנהדרין שם שבקשו מלאכי השרת לדחפו וכו', ועיין בעקידה, ולפי כל מה שכתבנו יש לומר על פי מה שכתב בעקדה שם מנדרים כ'. – מאן מלאכי השרת, רבנן, דהיינו שרצו לנדותו, ואמר הקדוש ברוך הוא שהוא רוח הקודש, – הניחו לו וכו', וכמו שכתבנו.

ואמנם מה שאמר 'קריינא דאיגרתא וכו', יש לרמז על דרך דרוש דנודע דפנחס זה אליהו, ובתרגום אסתר איתא דאליהו גילה למרדכי את האגרות שנכתבו הגזירות על ישראל כדי שיתפלל ויתבטלו, ונמצא כי על ידי זה נתגלגל שקבלו התורה שנית ברצון, וכמו שאמרו 'הדר קבלוה בימי אחשוורוש, מה שבסיני קבלו באונס שכפה עליהם את ההר ומכאן מודעא רבה לאורייתא, ובזה יש לומר מה שכתבו בסנהדרין נ"ב: שאמרו נדב ואביהוא, מתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור, לפי שהם ידעו כי על ידם יקבלו ישראל התורה ברצון.

וזהו שכתוב 'לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום', כי התורה נקראת ברית וכמו שכתוב 'אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי', ועיין בש"ס ריש פרק קמא דעבודה זרה, ועל ידי פנחס זה אליהו, נתגלגל הנס של אחשוורוש, על ידי שקרא האגרות והודיע למרדכי, ויהיה על ידי זה קבלת התורה בשליחות ברצון הטוב², וזהו שאמרו 'את בריתי שלום' וקריינן 'שלם' שהוא"ו קטיעה, וזהו שאמר 'קריינא דאיגרתא, מי שעתיד להיות קורא האיגרת, איהו להוי פרוונקא.

ספר תכלת מרדכי עה"ת לגאה"ג רבי שלום מרדכי הכהן שוואדראן אב"ד ברעזאן [אות י"ג]

הנני נותן לו את בריתי שלום והיתה לו ולזרעו אחריו.

הגאון מורינו לייביש נאטינזאהן זצ"ל מבערזאן [אבי רבינו גאון ישראל בעל שואל ומשיב אב"ד לבוב] אמר דבר חכמה על זה, הנה עת נתחתן קיסר אדיר מגזע מושלין ישן נושן את הקיסר המרעיש מדינות ומלכיהם שמלך מעצמו ושעוד לפני שנים אחדות היה כאחד העם, כאשר חשב וספר הראשון לפני האחרון את כל גבורת והוד מלכות אבותיו והתפאר עד למאוד ביחוס אבותיו מדור דור, ענהו זה האחרון, – 'אתה הרבית לספר ולהתגדל במפעלות שקדמוך, ואני לעומת זה אתחיל היחס בעצמי, ובני אחרי יתלו כל גדולתם וגאוותם בי ובמעשי', הבן הדבר.

וכמו כן כאן, הקרא מיחסו אחרי אבותיו 'בן אלעזר בן אהרן הכהן', אבל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, אינו צריך ליחוס זה כי אם 'הנני נותן לו את בריתי שלום' והיחוס יתחיל ממנו, 'והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם' שבניו יתיחסו אחריו ולא אחרי אבותיו ודפח"ח³.

ספר שיחת חולין של תלמידי חכמים החדש לגאה"ג רבי אברהם הלוי איטינגא מדוקלא [מדור פתגמי אורייתא עמ' ס"ז]

וימת נדב ואביהוא בהקריבם אש זרה לפני ה'.

עיין בתרגום יונתן בן עוזיאל ויקרא ט"ז, ב', שתרגם 'אחרי מות שני בני אהרן', – 'בתר דמית ותרין בנוי דאהרן כהניא רברביא וכו', וזה חידוש דנדב ואביהוא לא היו כהנים גדולים רק כהנים הדיוטים.

ונראה להביא סימוכין מדברי התרגום יונתן בן עוזיאל אלה למה שכתבנו בפרשת ויקרא מאמר כ"ו, שמצינו לפעמים התואר 'כהן גדול' לא להוראת המשרה, היינו שהמתואר היה כהן גדול ושימש בכהונה גדולה במקדש, רק להוראת המעלה והחשיבות, והיינו שהמתואר היה כהן חשוב וגדול במעלה עי"ש בדברינו, והכא נמי יש לפרש דמה שתיאר התרגום יונתן

² ואולי יש לרמוז אשר קורין פרשת פנחס בחודש תמוז, אשר כידוע צירופו עולה מפסוק במגילת אסתר 'וכל זה איננו שווה לי', ומרומז במילת ברי"ת, דחדשי תמוז ואב הם כנגד העינים, ועל דרך דקתני בקרא 'ברית כרתי לעיני', [וזהו איש תשבי על שמ"ו נקרא, דר"ת דהפ' הנ"ל עולה שמ"ו, והיינו דנקרא בחודש תמוז ע"ש הפסוק הנ"ל מפנחס זה אליהו התשבי] ודו"ק.

³ וכבר ידוע המעשה בפי חסידים, שבהיות המגיד הק' ממעזריטש ילד רך בשנים, פרצה שריפה בביתם ונשרפה מגילת יחוסם עד התנא הק' רבי יוחנן הסנדלר, ותבך אם הילד מאין הפוגות על כך, וניחמה המגיד הק', שלא תדאג, שהוא יתחיל את הייחוס שוב ממנו. וכן המעשה מהרה"ק מווארקא והרה"ק מראדזימין שאמר 'דער זיידע איז געוועהן א לייב און דער טאטע איז געוועהן א בער, אבער ווער איז ער...! ואכמ"ל.

בן עוזיאל את נדב ואביהוא בשם 'כהניא רברביא', אין כוונתו שהיו כהנים גדולים ממש, רק שהיו כהנים חשובים וגדולים מאוד במעלה, וכמו שמצאנו בפרשת משפטים שאמר הכתוב עליהם – 'ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו', והכוונה נדב ואביהוא [עייין בפירושו רש"י שם], ותרגם בתרגום אונקלוס, - 'ולרברבי בני ישראל וכו'', והכא נמי קורא אותם המתרגם בשם 'כהניא רברביא', כלומר כהנים חשובין מאוד וגדולים במעלה וכאמור.

ויש להביא עוד סימוכין להשערתנו, שמצאנו לפעמים התואר 'כהן גדול' לא להוראת המשרה רק להוראת המעלה, מדברי הבית יוסף באורח חיים סימן תרכ"א שכתב, שמחבר נוסח העובדה ליום הכיפורים המתחיל 'אתה כוננת' שקורין בני ספרד היה יוסין בן יוסין כהן גדול, וזה המחבר לא היה כלל כהן גדול, רק אחד הפייטינים שחי בשנות מאות אחרי החורבן, וקרא אותו כהן גדול מפאת גודל מעלתו ורום ערכו, ועיין בספרי שו"ת אבני יפץ סימן נ"ח מה שאכתוב עוד בפרט זה.

ולולא שמתירא אנכי לעמוד במקום גדולים, ולשלוח יד בדברי התרגום יונתן בן עוזיאל, הייתי אומר שיש כאן טעות הדפוס וצריך להיות – 'תרין בנוי דאהרן כהנא רברבא בלשון, ולא כהניא רברביא בלשון רבים, ולפי זה התואר סובב לא על נדב ואביהוא רק על אהרן, והיינו לאחר שמתו שני בני אהרן הכהן הגדול, ואז הדברים עולים יפה בפשיטות.

ואולי יש לומר דהתרגום יונתן בן עוזיאל סבירא ליה כדעת האומרים שבני אהרן ביום משיחתן היה דינם ככהנים גדולים, כאשר כן כתבו התוספות על התורה בפרשת שמיני, וכן הביא גם כן בקרבן אהרן על התורה כהנים בשם גדולי צרפת, ולכן מכנה את נדב ואביהוא בשם 'כהניא רברביא', כיון שבאמת ביום שמתו היה דינם ככהנים גדולים, וכן ראיתי לאאמור"ר הגאון זצ"ל⁴ בגליון החומש שבידי שכתב כן, ועיין בפרשת שמיני מאמר פ"ו מה שכתב זה⁵.

ספר הדרש והעיון עה"ת לגאה"ג רבי אהרן לעווין אב"ד ריישא וסאמבור [מאמר נ"ח]

עולת שבת בשבתו.

לסימן רפ"ו סעיף ג' [במגן אברהם], מה שכתב לענין מוספין ותמידין שלא הקריבו כשישראל בגלותו, אם אחר כך כשיבנה בית המקדש יצטרך להשלים, והביא מדברי המשנה למלך [פ"א מתמידין ומוספין הלכה ז'] דעבר זמנו בטל קרבנו לא שייך באונס, והעיר עליו מברכות כ"ו, והנה יסוד דברי המשנה למלך היא מדברי תוספות יומא מ"ו. ד"ה אבל לא משלה, שכתבו שם – 'והא דדרשינן 'עולת שבת בשבתו' הוי דרשינן ליה הכי, אם נאנסו ולא שחטו תמיד של שבת ושחטו אותו ביום הכיפורים', ועל זה בנה המשנה למלך יסודו דבאונס לא שייך לומר עבר זמנו בטל קרבנו.

ובעניותי דבריו תמוהין, ומדברי הש"ס ברכות כ"ו. לא משמע כן, וגם יש לדקדק בלשון התוספות שכתבו תמיד, למאי נפקא מינה אם תמיד או מוסף, ובהגהותי לש"ס יומא שם [עייין טל תורה שם] כתבתי דאפשר כוונת דברי התוספות דהנה במוספי שבת כתיב בפרשת פנחס 'עולת שבת בשבתו', ופירש רש"י שם דעבר יומו בטל קרבנו, ועיין בפנים יפות על התורה שם שהעיר במוספין של רגל מנלן דעבר יומו בטל קרבנו יעו"ש, ותמהני שלא זכר שר התורה דבתמורה דף י"ד. יליף ליה מקרא בפרשת אמור [ויקרא כ"ג, ל"ז] 'דבר יום ביומו' יעו"ש, ועל כל פנים בתמידין שאין לנו שום לימוד על זה דעבר יומו בטל קרבנו יש לומר דגם כשעבר הזמן יכול להקריבו למחר, וזה דקדוק התוספות שכתבו תמיד, ולשון נאנס אורחא דמילתא דמסתמא לא יעברו במזיד.

ועיין ברש"י ברכות דף כ"ו. ד"ה וכיון שכתב – 'כגון מוספין של כל יום', ושם בגליון הוגה 'תמידין' יעו"ש, ונראה לפי הנ"ל דבכיוון נקיט רש"י 'מוספין', ודו"ק.

שו"ת אמרי יושר החדש לגאה"ג רבי מאיר אריק אב"ד יאזלאוויץ בוטשאטש וטארנא סימן כ"ט שההדיר מחדש והו"ל ידידינו הג"ר מרדכי דוד בן יוטא צוויבל לרפו"ש

ברית כהונת עולם.

פירש רש"י וכן שנינו בזבחים [ק"א]: – לא נתכהן פנחס עד שהרג לזמרי, ע"ש, ובטעם הדבר יש לומר על פי הזוהר הקדוש פינחס [דרכ"א ע"ב] – 'ושם איש ישראל המוכה, אמר ר' יצחק האי קרא הכי הוה ליה למכתב, - 'ושם איש ישראל אשר הכה פנחס' וכו', אלא הכי אמר רבי אלעזר, כיון דסלקיה קודשא בריך הוא לפנחס לכהנא רבא, לא בעא לאדכרא ליה לפנחס בקטלנותא דבר נש, דהאי לא אתחזי לכהנא רבא, עד לא סלקיה לכהנא רבא אדכר ליה ואמר 'זירא פנחס ויקח רומח וגו' וידקור את שניהם וגו', כיון דסלקיה לכהנא רבא לא אדכר שמיה בקטלנותא וכו', ע"ש, ואם כן אם היה נתכהן קודם, לא היה יכול להרוג את זמרי.

⁴ הוא ניהו הגאה"ג רבי נתן לעווין אב"ד ריישא בעל 'שו"ת בית נדיב' ותחן הגאון בעל 'בית יצחק' אב"ד לבוב.

⁵ ולהעיר מפסוק י"ג שם שתרגם יונתן בן עוזיאל – 'וחולף דחסדוהי למימר הלא בר פוטי מדינאה הוא הא אנא מיחסיניה לכהונתא רבתא...'

⁶ והוא מכתב ובו הערות לג"ר ראובן מרגליות [אשר נסמך להוראה על ידי הגאון ז"ל] על ספרו 'נפש חיה' על שו"ע אורח חיים ששלח להגאון ז"ל למנה. המכתב הוא מר"ח אדר תרע"ח מעיר וויען הבירה.

ומה שכתב דלעתיד לבוא נצטרך להביא תשלומין לכל הקרבנות של חובה תמידין ומוספין ורגלים שבמשך כל זמן החורבן, הם דברי הגה"ק בעל בני יששכר שהביאם שם, מאמרי ראש חודש ב' אות ח' ומאמר ג' אות א' בשם הרמ"ע מפאנו, ובזה פירש נוסח שלנו שאנו אומרים 'ואת מוסף יום השבת הזה', וכן בראש חודש, וציין שם שגם מרנא רבינו שלמה קלוגער כתב כן מדנפשיה בסידורו 'יריעות שלמה' ולא העיר שכבר כ"כ הרמ"ע ז"ל, ע"ש בספרו הנחמד שהביא כל המו"מ הלז ותמצא נחת.

ומבואר במדרש רבה [בלק פ"כ] – 'ושם נפרצו בזנות ורפו ידי משה וכו', ו[הלא] הוא עומד כנגד ס' ריבוא ויקח את העגל אשר עשו [שמות ל"ב] ורפו ידיו? אלא בשביל פנחס שיבוא ויטול את הראוי לו, ולפי שנתעצל, לא ידע איש את קבורתו [דברים ל"ד] עכ"ל, ועדיין קשה מדוע באמת התעצל [משרע"ה במעשה דזמרי בן סלוא], ולהנ"ל יש לומר בעבור שגם משה רבינו שימש בכהונה גדולה.

ויש לומר עוד דלכאורה האי 'ולפי שנתעצל לא ידע איש את קבורתו' קשה מאוד, וראיתי בידי משה ובאסיפת אמרים, ודבריהם אינם מובנים, הכי חטא היה בזה, וכי עונש היה זה שלא ידע איש את קבורתו, אתמהה, והרי על זה אמרו במשנה [סוטה ט', ב'] – 'מי גדול ממשה שלא נתעסק בו אלא המקום', וי"ל כך, דמשה נתעצל אף אחר שהזכירו פנחס הע"ה את ההלכה כיון שעל פי התורה אין חיוב לבית דין להרוג אלא קנאין פוגעין, ועל כן אמר ליה לפנחס 'קריינא דאיגרתא להווי פרוונקא.

ועדיין קשה מדוע התעצל, הלא כשיש דין למטה אין דין למעלה ותעצר המגפה, ובהכרח שגם על זה טען משה רבינו ע"ה לומר אין זה דין למטה כיון שאינו מחויב לעשותו, ועדיין קשה הלא ראינו שבעבור זה שעשה פנחס נעצרה המגפה, ובהכרח שמשה אמר, - לפנחס בהכרח לעשות מעשה לעצור המגפה, ולי אין ההכרח למעשה, כי לעצור המגפה די לפני דיבורי לבד, כי בכוחו לבטל הגזירה, הרי שבטח משה רבינו ע"ה בכוחו לבטל הגזירה, ואמר ר' חמא ב"ר חנינא [סוטה י"ד]. מפני מה נסתר קברו של משה מעיני בני ישראל, מפני שגלוי וידוע לפני הקדוש ברוך הוא שעתיד בית המקדש ליחרב וכו' שמא יבואו לקבורתו של משה וכו', ועומד משה וממבטל את הגזירה, ע"ש ונכון המדרש בפשוטו, כיון שכך היה כוחו גדול בהכרח נסתר קבורתו, ועמש"כ פ' חוקת במי מריבה.⁷

ספר פרי חיים עה"ת לגאה"ג ר' חיים קנאללער מפרעמישלא

אבינו מת במדבר והוא לא היה בעדת קורח וכו' ויקרב משה את משפטן לפני ה'.

הגאון בעל מנחת חינוך טרם היותו לאבד"ק טארנאפאל היה אב"ד בק"ק סניאטין, בהיות אב"ד בטארנאפאל באו אליו שני בעלי בתים מעיר סניאטין אשר היו מאוהביו ומתי סודו בהיותו אב"ד שם, ויאמרו אליו, 'עוד זכור יזכור רבינו כי אנחנו היינו אוהבים נאמנים אליו, ויאמר להם 'הן', וקיבל אותם בסבר פנים יפות כנהוג, אחר כך אמרו לו, 'הנה יש בינינו איזה סכסוכים ונבוא אליו לעמוד לפניו למשפט, וכאשר יגזור אומר כן נקום'.

ויען להם הגאון הנ"ל 'פסילנא לכם לדינא', ובמתק לשונו הזהב אמר זה כוונת הכתוב בפרשת פנחס, אצל בנות צלפחד שאמרו למשה 'אבינו מת במדבר והוא לא היה בעדת קורח וכו' ויקרב משה את משפטן לפני ה'. והכוונה שהם באו בחלקקות לשונם והחניפו את משה באמרון שאביהן לא היה בעדת קורח אשר דברו עליו עתק כדי שיהיה דעתו נוטה אליהן לזכותן במשפט, אך משה איש האלוקים הבין ערמתם, ולכך 'ויקרב משה את משפטן לפני ה', ולא רצה לפסוק להן הדין בעצמו ודפח"ח.

ספר שיחת חולין של תלמידי חכמים החדש לגאה"ג רבי אברהם הלוי איטינגא מדוקלא [מדור אסיפת גאונים אות ב']

לרפואת ידידנו הגה"ח רבי מרדכי דוד בן יוטא שליט"א

לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית מרת חיה חנה טווערסקי ע"ה בת הגה"ק רבינו משה יהושע בעל הישועות משה' מוויזניץ צוקללה"ה לעילוי נשמת רבי אלופי ומיודעי תלמיד ותיק לרבינו בעל שבט הלוי זיע"א דבק בו ובתורתו בלב ונפש כל הימים

הרבני החסיד הרב ר' אברהם יהודא בהרה"ח ר' עמרם גאלדשטיין

לע"ג מרן הגאה"ק רבי נפתלי צבי בהגאה"ק רבי מנחם מענדל אב"ד ראפשיץ ובעל זרע קודש'

מרן הגאה"ק רבי אליעזר בהגאה"ק רבי נפתלי צבי הורוויץ אב"ד דזיקוב

מרן הגאה"ק רבינו מאיר בן הגאה"ק רבי אליעזר הורוויץ אב"ד דזיקוב ובעל 'אמרי נועם' [שב"ק זו ח' תמוז]

מרן הגאה"ק רבינו משה בן הגאה"ק רבינו אליעזר הורוויץ אב"ד ראזוואדוב

מרן הגאה"ק רבינו יהושע בן הגאה"ק רבינו מאיר הורוויץ אב"ד דזיקוב ובעל 'עטרת ישועה'

מרן הרה"ק רבי דוד משה בן הרה"ק רבי אליעזר זאב ראזענבוים מקרעטשניף זיע"א

מו"ר הגאון האדיר פוה"ד ובעל 'שבט הלוי' הגה"ק רבינו שמואל בן רבי יוסף צבי הלוי וואזנר זיע"א

מו"ר בנו הגאון האדיר בעל 'מחשבת הלוי' הגה"ק רבינו חיים מאיר בן רבינו שמואל הלוי וואזנר זיע"א

מו"ר הגמ"ר ר' שמואל אברהם צבי ב"ר משה חיים גרינפעלד זצ"ל בעל 'מוצל מאש'

מרת חנה ב"ר מנחם צבי ובנה הרה"ח ר' מרדכי אברהם יצחק בן יבלט"א ר' אביגדור אהרן קליין הי"ו

ולעילוי נשמות כל אחב"י שנעקה"ש מימים אלה ולרפואת כל הפצועים ולזכות כל אהב"י הנתונים בצרה ובשביה וכל בני ישראל די בכל אתר ואתר הקב"ה ישמרנו מכל צרה וצוקה ומכל תקלה וכל קטטה ומכל נגע ומחלה ומכל פחד ובהלה ויפרוש עלינו ממרום סוכת שלומו בבוא גואל ברהמים גדולים בב"א

⁷ ולהמתיק הענין בדברי הגאז"ל, יש להסמיק מה שפלפלו האחרונים [ועיין כלי חמדה בריש פרשתן לדוגמא שהאריך באופן נפלא בזה] בענין אם היה פנחס כהן האם היה לו מותר להרוג את זמרי וכזבי ובדרך סגולית זו לעצור את המגפה, דיש לומר דאסור לו להיטמא באופן שכזה, ואם כן למשה רבינו שהיה כהן גדול כמש"כ הגאז"ל, בודאי לא היה הכרח זה כיון שיכל לעצור המגפה בדיבורו, ואם כן לא הותר לו משום קנאין פוגעין בו לטמא עצמו בהריגת זמרי, אבל פנחס שפיר הוה ליה למיעבד הכי כיון שעדיין לא היה כהן, ולא יעבור על לאו בקיום ענין סגולי זה, וכן דא"א לומר דיש דין למטה כיון דהוי הלכה ואין מורין כן, אמנם יש לומר דמיד כיון שידע הא דקנאין פוגעין בו, ודאי ידע נמי ברוח קדשו דבהריגת זמרי תעצר המגפה, ועכ"ז נתעצל לעשות מעשה ורצה להציל מתי המגפה על ידי דיבורו, להכי ולא ידע איש את קבורתו, מחמת כוחו הגדול שבפה, כנלענ"ד להמתיק דברי הגאז"ל בס"ד